

სსიპ იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა და გარე შეფასების მექანიზმები

განხილულია აკადემიურ საბჭოს სხდომაზე:

ოქმი № 28. 01.12.2022

დამტკიცებულია წარმომადგენლობით საბჭოს სხდომაზე:

ოქმი № 5 19.12.2022

წარმომადგენლობითი საბჭოს სპიკერი:

პროფესორი მ. ღარიბაშვილი

თელავი 2022

მუხლი 1. ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა შეფასების მექანიზმები:

სსიპ იაკობ გოგებაშვილის სახელობის თელავის სახელმწიფო უნივერსიტეტში (შემდეგში უნივერსიტეტი) მოქმედებს ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა სისტემა, რომელიც ითვალისწინებს „დაგეგმე-განახორციელე-შეამოწმე-განავითარე“ ციკლს, რაც გულისხმობს ხარისხის უზრუნველყოფის სისტემის მუშაობის შემდეგ სქემას:

ა) „დაგეგმე“ – აღნიშნულ ეტაპზე იგეგმება:

- უნივერსიტეტის სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის შეფასება;
- კურიკულუმებისა და სასწავლო კურსების სილაბუსების შეფასება;
- აკადემიური პერსონალის მუშაობის შეფასება და შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავება (მათი სრულყოფისა და ხარისხის ამაღლების მიზნით და მათი საერთაშორისო სტანდარტებთან მიახლოვებისთვის);
- შიდა და გარე შეფასების პროცედურებისთვის მომზადება;

ბ) „განახორციელე“ – აღნიშნულ ეტაპზე ხორციელდება:

- დაგეგმილი შეფასება წინასწარ დადგენილი კრიტერიუმებისა და გრაფიკის მიხედვით;

გ) „შეამოწმე“ – აღნიშნულ ეტაპზე მოწმდება:

- რა მექანიზმი მუშაობს ან არ მუშაობს და შესაბამისად, ხდება მიზეზების დადგენა;

დ) „განავითარე“ – აღნიშნულ ეტაპზე ჯამდება:

- განხორციელების შედეგები;
- განისაზღვრება სუსტი და ძლიერი მხარეები;
- დგინდება მიზეზები და მათი აღმოფხვრის მიზნით მუშავდება სათანადო რეკომენდაციები.

ე) შეფასების მოსამზადებელი ეტაპი – რამდენიმე საფეხურიანია და მოიცავს:

- შეფასების კრიტერიუმების განსაზღვრა შესაფასებელი ობიექტის მიხედვით;
- შეფასების პროცედურის შემუშავება;
- შეფასების შედეგების ანალიზის ფორმის შემუშავება;
- შეფასების შედეგების წარდგენა აკადემიური და/ან წარმომადგენლობითი საბჭოს წინაშე.

მუხლი 2. უნივერსიტეტში ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა შეფასება მოიცავს შემდეგ ასპექტებს:

- საგანმანათლებლო პროგრამების შეფასებას;
- პროგრამის განხორციელების შეფასებას;
- სწავლების ადამიანური და მატერიალური რესურსებით უზრუნველყოფის შეფასებას;
- პროგრამის განვითარების პროცესში დაინტერესებული მხარეების (დამსაქმებლები, აკადემიური პერსონალი, სტუდენტები; კურსდამთავრებულები) აზრისა და დამოკიდებულებების კვლევას.
- პროგრამების შეფასებისთვის ყოველ სემესტრში დგინდება შესაბამისი საჭიროება რის ირგვლივაც იგეგმება შესაბამისი კვლევები კონკრეტული სამიზნე ჯგუფების ნაწილში (დამსაქმებლები, აკადემიური პერსონალი, სტუდენტები, კურსდამთავრებულები და სხვა). პროგრამის შეფასებისთვის საჭირო საკითხებს და შეფასების გეგმას ადგენს ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველხოფის სამსახური შესაბამისი პროგრამის სპეციფიკიდან გამომდინარე და ამტკიცებს უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური.

მუხლი 3. საგანმანათლებლო პროგრამების შეფასების სისტემა:

ა) საგანმანათლებლო პროგრამების და მისი სტრუქტურული ელემენტების –

მოდულებისა თუ ცალკეული სასწავლო კურსების პროგრამების (სილაბუსების) შეფასებისათვის არსებობს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის შემდეგი საშუალებები:

- საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების ინსტრუქცია უმაღლესი განათლების სამივე საფეხურისათვის, რომელიც მოიცავს საგანმანათლებლო პროგრამების ფორმას და საგანმანათლებლო პროგრამების წარდგენისა და დამტკიცების პროცედურებს;
 - სილაბუსის ფორმა;
 - შეფასებისთვის შემუშავებული კითხვარი.

ბ) პროგრამების შეფასებისას ყურადღება ექცევა პროგრამის დადგენილი სტრუქტურის ერთეულების არსებობასა და ასკექტებს შორის თანხვედრას, ანუ რამდენად შეესაბამება სწავლის შედეგები პროგრამის მიზნებს, რამდენად შესაფერისია სწავლების მეთოდები დასახული მიზნების მიღწევისათვის, რამდენად ადეკვატურია შეფასების მეთოდები და სხვა.

პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევის გასაუმჯობესებლად რეკომენდირებულია შემდეგი რაოდენობრივი და თვისებრივი ინდიკატორების გამოყენება:

- თვითშეფასება – უნივერსიტეტი არანაკლებ სამ წელიწადში ერთხელ ამზადებს აკრედიტაციის თვითშეფასების ანგარიშს და წარუდგენს სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრს (გარე შეფასება);
- კომპეტენციები – დარგობრივი და ზოგადი კომპეტენციები შესაბამისი უნდა იყოს ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოსთან;
- დაინტერესებულ მხარეთა გამოკითხვების ანალიზი – პროგრამის განხორციელებაში ჩართული აკადემიური პერსონალის/მოწვეული პროფესორების/მასწავლებლების გამოკითხვის შედეგები;
- დამსაქმებელთა გამოკითხვა შემუშავების პროცესში და განხორციელების შეფასება შემდგომ ეტაპზე;
- პროგრამის კურსდამთავრებულთა გამოკითხვის შედეგები;
- პროგრამაში მონაწილე სტუდენტების გამოკითხვის შედეგები;

- პროგრამაში მონაწილე სტუდენტების აკადემიური მოსწრების მაჩვენებელი;
- პროგრამაში მონაწილე სტუდენტების სხვა პროგრამაზე გადასვლის მაჩვენებელი;
- პროგრამაზე სწავლის მსურველთა რეგისტრირებული განაცხადების რაოდენობა;
- სტუდენტთა დასაქმების მაჩვენებელი;
- პროგრამის კურსდამთავრებულთა საშუალო ქულა /GPA;
- სახელმწიფო სასწავლო გრანტის მქონე სტუდენტების რაოდენობა;
- სწავლების შემდგომ საფეხურზე ჩარიცხული სტუდენტების რაოდენობა;
- პროგრამის მონაწილე სტუდენტების სპეციალობის და/ან არასპეციალობის მიხედვით დასაქმების მაჩვენებელი;
- კლასტერში დაჯგუფებული პროგრამებისთვის ფაკულტეტის საბჭო ადგენს კლასტერის ლოგიკის მიხედვით შესაბამის კრიტერიუმებს და ამტკიცებს შესაბამისი დოკუმენტის სახით;
- პროგრამის განვითარებისთვის საჭირო სხვა ინდიკატორები/შედეგების ანალიზი;

გ) აღნიშნული კრიტერიუმების გათვალისწინებით ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური განსაზღვრავს თვისობრივ და რაოდენობრივ მაჩვენებელს შესაბამის ანკეტა-კითხვარში კონკრეტული პროცენტული მაჩვენებლის მითითებით. აღნიშნული ანკეტა-კითხვარი მტკიცდება ფაკულტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ხელმძღვანელის წარდგინებით ფაკულტეტის საბჭოს მიერ.

დ) უნივერსიტეტში პროგრამის შეფასებას ახდენს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური; პროგრამის შეფასება ხდება რაოდენობრივი და თვისებრივი ინდიკატორების ურთიერთშეჯერებისა და ანალიზის საფუძველზე. რაოდენობრივი

ინდიკატორებისთვის განკუთვნილია შეფასების 40% ხოლო თვისობრივი ინდიკატორებისთვის 60%.

ე) პროგრამის შიდა და გარე შეფასების შედეგად უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური ფაკულტეტების ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურებთან თანამშრომლობით შეიმუშავებს კონკრეტულ რეკომენდაციებს პროგრამის განხორციელების და სწავლის შედეგების მიღწევის შემდგომი სრულყოფის მიზნით. რეკომენდაციები წარედგინება აკადემიურ საბჭოს, წარმომადგენლობით საბჭოს და ფაკულტეტების საბჭოებს.

ვ) შეფასების მიღებულ შედეგებს შესაძლოა მოყვეს შემდეგი რეაგირებები:

- დადებითი 90-100% შეფასება – ნიშნავს, რომ პროგრამა ეფექტურად ხორციელდება;
- დადებითი 70-89% შეფასება – ექვემდებარება რეკომენდაციებს, რომელთა გასათვალისწინებლად ეძლევათ გონივრული ვადა;
- უარყოფითი 50-69% შეფასება – პროგრამა საჭიროებს მირეულ მოდიფიცირებას და სტუდენტთა მიღების გამოცხადება ჩერდება;
- უარყოფითი 50%-ზე ნაკლები შეფასება პროგრამის გაუქმების საფუძველია;

მუხლი 4. სასწავლო პროცესის შეფასების სისტემა:

ა) ხარისხის სამსახურის ერთ-ერთი მირითადი ამოცანაა სასწავლო პროცესის შედეგების ანალიზის საფუძველზე დაადგინოს სწავლების ადეკვატურობა, გამოავლინოს პრობლემები და შეიმუშაოს რეკომენდაციები.

ბ) სასწავლო პროცესის შეფასების ერთ-ერთ აღიარებულ ინდიკატორს სტუდენტების აკადემიური მოსწრება წარმოადგენს. ასევე, სასწავლო პროცესის შეფასებისას მნიშვნელოვანია პროცესში მონაწილე ყველა მხარის (აკადემიური პერსონალის, ადმინისტრაციისა და სტუდენტების, რიგ შემთხვევებში დამსაქმებლების და კურსდამთავრებულების) გამოკითხვა.

გ) სტუდენტების აკადემიური მოსწრების ანალიზის საფუძველზე შესაძლებელია შემდეგი სახის ინფორმაციის მოპოვება:

- საგანმანათლებლო პროგრამისა და ცალკეული კურსების სირთულის ხარისხი;

- სწავლების მეთოდების ადეკვატურობა შეფასების მეთოდებთან და კრიტერიუმებთან;
- აკადემიური პერსონალის პედაგოგიური თვისებები;
- სტუდენტების მომზადების დონე.

დ) საგამოცდო ცენტრი ყოველი სემესტრის დასრულებისას ახდენს შემდეგი მაჩვენებლების რაოდენობრივი მონაცემების სტატისტიკას: გამოცდაზე გასული სტუდენტების რაოდენობას, მიღებული ქულების რანჟირებას, ჩაჭრილ სტუდენტთა რაოდენობას;

ვ) განათლების მართვის ავტომატიზირებული სისტემების ადმინისტრატორის მიერ მუშავდება სტუდენტთა მოსწრება-რანჟირება.

ზ) უნივერსიტეტში არსებობს სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების შეფასების სისტემა და მათი შედარება კრედიტების ტრანსფერისა და დაგროვების ევროპული სისტემის (ECTS) მიერ შემუშავებულ სტუდენტთა რანჟირების სკალის მონაცემებთან, მაგალითად, შედეგები ითვლება, რომ ნორმალურია თუ:

- სტუდენტების რაოდენობა შეფასებით A არ აღემატება საერთო რაოდენობის 10%-ს;
- მომდევნო შეფასებები ნაწილდება შემდეგნაირად: B-25%; C-30%; D-25%;
- სტუდენტების რაოდენობა შეფასებით E არ აღემატება საერთო რაოდენობის 10%-ს;
- რეკომენდირებულია კონკეტული პროგრამის/სასწავლო კურსის სტუდენტების უმრავლესობის საშუალო მოსწრება იყოს საშუალო, ხოლო ძალიან მაღალი და დაბალი ქულები კი – სტუდენტთა საერთო რაოდენობის 10-10%-ს. შედარების შემდეგ დგინდება გადახრების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიზეზები და შემუშავდება რეკომენდაციები. დასაშვებია პროგრამის სპეციფიკის გათვალისწინებით დადგინდეს შესაბამისი განსხვავებული სამიზნე ნიშნულები რომელიც ასახული უნდა იყოს სასწავლო პროგრამაში. აღნიშნული მიდგომა ვრცელდება სასწავლო კურსისა და საგანმანათლებლო პროგრამების შეფასების დროს. სასწავლო კურსის განხორციელების შეფასების სარეკომენდაციო

კითხვარის ფორმა წარმოდგენილია დანართი N 1 შესაბამისად.

მუხლი 5. პროფესორ-მასწავლებლების შეფასების მექანიზმი:

- ა) პროფესორ-მასწავლებლების ხარისხი განისაზღვრება მათი სწავლებისა და სამეცნიერო კომპეტენციით. მათ შეფასებას ახორციელებს ადამიანური რესურსების მენეჯერის მონაწილეობით ადმინისტრაცია და რექტორის მოადგილე, ხოლო მათი სწავლების კომპეტენციებს – უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური.
- ბ) სწავლების ხარისხის დადგენისათვის მუშავდება პროფესორ-მასწავლებელთა შეფასების კითხვარები, რომლის მიხედვითაც ხდება შეფასება (სწავლებისა და შეფასების ადეკვატური მეთოდების შერჩევა, ცოდნის გადაცემის, მიწოდების უნარი – სტუდენტებთან ეფუქტური კომუნიკაცია, სტუდენტების სამართლიანი შეფასება, საგნის ცოდნა და სხვა).

მუხლი 6. პროგრამის განვითარების პროცესში დაინტერესებული მხარეების (დამსაქმებლები, აკადემიური პერსონალი, სტუდენტები, კურსდამთავრებულები) აზრისა და დამოკიდებულებების-კმაყოფილების კვლევა:

- ა) ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის მუშაობის აუცილებელი ელემენტია უნივერსიტეტის მუშაობაში მონაწილე ყველა მხარის აზრისა და დამოკიდებულებების-კმაყოფილების კვლევა. კვლევას აწარმოებს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური.
- ბ) კვლევისას ხდება სტუდენტების, აკადემიური პერსონალის, დამსაქმებლების, კურსდამთავრებულების გამოკითხვა. ჯერ ხდება კითხვარების შემუშავება, შემდეგ უშუალოდ გამოკითხვის პროცესი, შემდეგ მიღებული მონაცემების დამუშავება და ანალიზი სოციოლოგის მიერ და მიღებული შედეგების მიხედვით შესაბამისი რეკომენდაციების შემუშავება და მათზე რეაგირება.

მუხლი 7. ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა მექანიზმების ეფექტიანობის შეფასება

ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების ეფექტიანობა ფასდება:

- ა) სტუდენტთ აკადემიური მიღწევების მონიტორინგის ანალიზის საფუძველზე;
- ბ) კურსდამთავრებულთა დასაქმების მაჩვენებლის ანალიზის საფუძველზე;
- გ) დამსაქმებელთა გამოკითხვის ანალიზის საფუძველზე;
- დ) გარე შეფასების საშუალებით (აკრედიტაცია/ავტორიზაციის პროცესში);
- წ) გარე ექსპერტის პერიოდული შეფასების საფუძველზე;
- ვ) შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების ეფექტიანობის შეფასება მოიცავს უნივერსიტეტის (სტუდენტები, პერსონალი) საზოგადოების და გარეშე პირების (დამსაქმებლები, არასამთვრობო ორგანიზაციები, ექსპერტები) პირდაპირ და ირიბ ჩრთულობის პროცესს. მათი მოსაზრებების და რეკომენდაციების გათვალისწინებით იგეგმება ახალი აქტივობები რომელსაც კოორდინირებას უწევს უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური, მონიტორინგს უწევს აკადემიური საბჭოს მიერ შექმნილი კომისია.

მუხლი 8. ხარისხის უზრუნველყოფის გარე შეფასების მექანიზმები:

- ა) უნივერსიტეტის ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა სისტემის ეფექტურობის შემოწმების მიზნით უნივერსიტეტი დამატებით იყენებს ხარისხის უზრუნველყოფის გარე შეფასების მექნიზმს;
- ბ) ხარისხის უზრუნველყოფის გარე შეფასებაში ჩართულნი არიან განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის მიმართულებით (ადგილობრივი/საერთაშორისო) საექსპერტო გამოცდილების მქონე ორგანიზაციები/პირები;
- გ) ხარისხის უზრუნველყოფის გარე შეფასება გულისხმობს:
 - უნივერსიტეტში მოქმედი რეგულაციების, შიდა სტანდარტებისა და ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების თავსებადობის შემოწმებას

ავტორიზაციის/აკრედიტაციის სტანდარტებთან მიმართებაში.

- აკადემიური/მოწვეული პერსონალის მიერ შესრულებული სამეცნიერო და სასწავლო აქტივობების ღირებულების შეფასებას;
- სტუდენტის ვანონიერი ინტერესების დაცულობის შეფასებას;
- ინფრასტრუქტურისა და მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის შეფასებას;

დ) ხარისხის უზრუნველყოფის გარე შეფასება ხდება სამწლიანი სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული პერიოდის დასრულების შემდეგ, რათა შეფასდეს მიმდინარე სამოქმედო გეგმით განსაზღვრული აქტივობების ხარისხი და გავლენა უნივერსიტეტის შიდა ხარისხის უზრუნველყოფაზე და დაიგეგმოს მომდევნო პერიოდისთვის განსაზღვრული აქტივობები.

- ე) ხარისხის უზრუნველყოფის გარე შეფასება წინ უსწრებს უნივერსიტეტის ავტორიზაციის პროცესს. აღნიშნული ხელს უწყობს თვითშეფასებამდე არსებული გასაუმჯობესებელი მხარეების იდენტიფიცირებას და მათი აღმოფხვრის მიზნით დასაგეგმ აქტივობების ეფექტურად განსაზღვრას;
- ვ) ხარისხის უზრუნველყოფის გარე შეფასების შედეგებს აქვს სარეკომენდაციო ხასიათი და მიმართულია უნივერსიტეტის განვითარებისკენ;
- ზ) ხარისხის უზრუნველყოფის გარე შეფასების ანგარიშში დეტალურად უნდა იყოს ასახული ყველა ის მიგნება, რაც გააუმჯობესებს ხარისხის უზრუნველყოფას უნივერსიტეტში:

თ) ხარისხის უზრუნველყოფის გარე შეფასების შედეგები წარედგინება უნივერსიტეტის რექტორს/აკადემიურ საბჭოს, რომელიც თვისი კომპეტენციის ფარგლებში უფლებამოსილია აღნიშნული შედეგები გამოიყენოს უნივერსიტეტის განვითარების მიზნით და შესაბამისი გადაწყვეტილებების საფუძველზე გაატაროს ადეკვატური ღონისძიებები.

ი) ხარისხის უზრუნველყოფის გარე შეფასება ხდება ყოველი პროგრამის ფარგლებში. პერიოდულობას ადგენს შესაბამისი ფაკულტეტის საბჭო;

კ) ხარისხის უზრუნველყოფის გარე შეფასებაში ჩართულ ორგანიზაციებთან/პირებთან შესასრულებელი სამუშაოს პირობები და ვადები

აისახება შესაბამის შრომით ხელშეკრულებაში.

ლ) გარე შეფასება შესაძლებელია განხორციელდეს პარტნიორი უნივერსიტეტის
ჩართულობით ურთიერთ თანამშრომლობის მემორანდუმის/ხელშეკრულების
საფუძველზე.

წარმომადგენლობითი საბჭოს სპიკერი:

პროფესორი მ. ღარიბაშვილი